

Sygn. akt I CSK 787/10

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Wojciech Katner (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSA Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

Protokolant Beata Rogalska

w sprawie z powództwa Elektrowni "Kozienice" S.A.

przeciwko CTL Logistics Spółce z o.o.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 28 września 2011 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 11 maja 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 12.01.2009 r. zasądził od strony pozwanej CTL Logistics sp. z o.o. (dalej jako CTL) na rzecz Elektrowni „Kozienice” S.A. (dalej jako Elektrownia) kwotę 1.175.605 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2006 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w kwocie 65.987 zł, oddalając powództwo w pozostałej części (co do odsetek ustawowych), opierając swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i wpływających z nich wnioskach.

Strony zawarły w dniu 31 stycznia 2002 umowę spedycji na przewóz węgla nr PL 012317503/2002-2005, zgodnie z którą strona powodowa zleciła, a strona pozwana przyjęła do wykonania, w okresie od dnia 1.02.2002 do 31.12.2002 roku, spedycję wraz z płatnościami dla przewoźnika na przewóz miału węglowego taborem kolejowym we wskazanej relacji.

W paragrafie 6 umowy strony uzgodniły, że w przypadku, gdy na skutek niewłaściwego wywiązywania się przez pozwanego z przedmiotowej umowy, przewoźnik wystąpi z roszczeniami w stosunku do zleceniodawcy, wszelką odpowiedzialność z tego tytułu poniesienie zleceniobiorca, czyli pozwany.

Pozwany wykonywał umowę w charakterze spedytora przy przewozach realizowanych za listami przewozowymi nr 27725, 27761, 27796, 27841, 27851, 27902 i 27877, posługując się P.H. „O.” spółką z o.o., z którą zawarł umowę dnia 17 maja 2002 roku. Spółka mogła występować w charakterze płatnika w przewozach kolejowych, wykonywanych przez PKP CARGO S.A., zgodnie z umowami specjalną i rozliczeniową, zawartymi przez P.H. „O.” z PKP CARGO S.A.

Przewozy zostały wykonane w czerwcu 2002 roku. Powódka uiściła na rzecz pozwanego spedytora wynagrodzenie należne z umowy spedycji, zawierające także przewoźne, przekazane przez pozwanego płatnikowi czyli

P.H. O. spółce z o.o., która jednakże nie zapłaciła tego wynagrodzenia przewoźnikowi, czyli PKP CARGO S.A.

Z tej przyczyny, przewoźnik - PKP CARGO S.A., pismem z dnia 31 stycznia 2003 r., doręczonym powódce w dniu 4 lutego 2003 roku, wezwał Elektrownię do zapłaty przewoźnego na podstawie art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego, a następnie wytoczył powództwo o zapłatę.

Wyrokiem z dnia 26 października 2004 r., Sąd Okręgowy zasądził od Elektrowni Kozienice, jako odbiorcy przesyłki i Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. w Katowicach, jako nadawcy solidarnie na rzecz PKP CARGO S.A. w Warszawie kwotę 744.401,69 zł z odsetkami ustawowym i kosztami procesu.

W sprawie tej CTL występował jako interwenient uboczny po stronie Elektrowni, utrzymując konsekwentnie, że roszczenia przewoźnika są niezasadne wobec uiszczenia przez CTL przewoźnego na rzecz płatnika czyli spółki OLIPOL. Apelacje pozwanych oraz interwenienta ubocznego od powyższego wyroku zostały oddalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 grudnia 2005 r..

Wniesione skargi kasacyjne nie odniosły skutku i wobec powyższego powodowa Elektrownia, w realizacji powyższego prawomocnego wyroku, zapłaciła w dniu 6 marca 2006 roku na rzecz PKP CARGO S.A. kwotę 1.099.263,11 zł.

W październiku i listopadzie 2004 roku Elektrownia i CTL prowadziły negocjacje celem uregulowania ich wzajemnych relacji w zakresie wykonania umowy spedycji z dnia 31 stycznia 2002 r. w związku ze sporami sądowymi, wszczętymi na skutek pozwów PKP CARGO S.A. przeciwko Elektrowni, jako odbiorcy przesyłek, o zapłatę przewoźnego. Negocjacje te miały na celu zawarcie wieloletniej umowy na świadczenie przez pozwanego na rzecz powódki usług transportu i spedycji, co pozwoliłoby na pokrycie strat Elektrowni, wynikających z obowiązku zapłaty po raz drugi przewoźnego. Do zawarcia tego porozumienia ostatecznie nie doszło z uwagi na brak możliwości zapewnienia

przez powódkę zlecenia na przewóz postulowanej przez pozwanego ilości węgla.

Na tle powyższych ustaleń faktycznych Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że powództwo zasługuje na uwzględnienie. Roszczenie odszkodowawcze strony powodowej nie wynika, w ocenie Sądu pierwszej instancji, z umowy spedycji z dnia 31 stycznia 2002 roku, lecz ma charakter samoistny i znajduje oparcie w art. 471 k.c., a powódka wykazała wszystkie przesłanki odpowiedzialności kontraktowej pozwanego, w szczególności szkodę i adekwatny związek przyczynowy między zachowaniem pozwanego jako dłużnika, a poniesioną przez Elektrownię szkodą, polegającą na zapłacie przewoźnego po raz drugi.

Sąd Okręgowy uznał, że do roszczenia powódki nie ma zastosowania art. 803 k.c., przewidujący roczny termin przedawnienia, biegnący do dnia wykonania umowy i otrzymania przez Elektrownię przesyłki węgla.

Termin przedawnienia roszczenia powódki wynosi, zdaniem Sądu Okręgowego, trzy lata (art. 118 k.c.) i rozpoczął swój bieg w dacie zapłaty przez Elektrownię przewoźnego w realizacji prawomocnego wyroku SO, a więc w dniu 6 marca 2006 roku i w dacie wytoczenia przez Elektrownię rozpatrywanego pozwu nie upłynął. Na zasądzone odszkodowanie składa się kwota 1.099.262,111 zł uiszczona przez Elektrownię na rzecz przewoźnika oraz koszty toczonych przez nią procesów w wysokości 38.970 zł. i 37.3712 zł.

Po rozpoznaniu apelacji strony pozwanej wywiedzionej od tego wyroku, Sąd Apelacyjny oddalił apelację CTL, dzielając zreferowane wyżej ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, ale dokonując ich odmiennej oceny prawnej.

W ocenie Sądu drugiej instancji roszczenie odszkodowawcze zgłoszone przez Elektrownię znajduje oparcie w odrębnym od umowy spedycji, stosunku umownym, zawiązanym przez strony w paragrafie 6 umowy spedycji z dnia 31 stycznia 2002 roku, wyczerpującym przesłanki umowy z art. 392 k.c.

Na mocy bowiem tego porozumienia, pozwany CTL przyjął na siebie odpowiedzialność gwarancyjną za to, że przewoźnik nie wystąpi wobec Elektrowni z żądaniem zapłaty przewoźnego.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego za szkodę poniesioną przez powódkę, polegającą na zapłacie po raz drugi przewoźnego, stanowi więc art. 471 k.c. w związku z art. 392 k.c.

Termin przedawnienia tego roszczenia wynosi trzy lata (art. 118 k.c.) i rozpoczął swój bieg od dnia wezwania przez PKP CARGO S.A powódki do zapłaty przewoźnego, czyli od dnia 4 lutego 2003 r. Nie doszło do jego upływu przed dniem wniesienia przez Elektrownię pozwu w niniejszej sprawie (maj 2006 r.) z uwagi na przerwę biegu przedawnienia, zaistniałą na skutek uznania niewłaściwego długu przez CTL w listopadzie 2004 r. w toku negocjacji, mających na celu zawarcie porozumienia (art. 123 § 1 punkt 2 k.c.). Po ich niepowodzeniu termin przedawnienia roszczenia odszkodowawczego powódki rozpoczął swój bieg na nowo od dnia 18 listopada 2004 r. i do dnia złożenia pozwu w niniejszej sprawie nie upłynął.

Niezależnie od powyższego stanowiska, uzasadniającego oddalenie apelacji strony pozwanej, Sąd drugiej instancji wskazał, że nawet przy przyjęciu poglądu CTL, że roszczenie odszkodowawcze powódki wynika z umowy spedycji i przedawniło się na podstawie art. 803 k.c., z upływem roku od dnia wykonania umowy spedycji (czerwiec 2002 roku), czyli w czerwcu 2003 roku, to powództwo Elektrowni zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na to, że podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia uznać należy za nadużycie przez CTL prawa podmiotowego, nie zasługujące na ochronę w świetle art. 5 k.c.

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to art. 794 k.c. przez nie zastosowanie tego przepisu do oceny zobowiązania strony pozwanej do uiszczenia przewoźnego na rzecz przewoźnika; naruszenie art. 392 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie do oceny stosunku prawnego łączącego strony, podczas gdy zobowiązanie spedytora wobec dającego zlecenie do poniesienia odpowiedzialności za zapłatę przewoźnego nie jest umową z art. 392 k.c.; naruszenie art. 471 k.c. w związku z art. 392 k.c. i art. 118 k.c.; naruszenie art. 471 k.c. w związku z art. 803 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające

na przyjęciu trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych powódki; naruszenie art. 123 § 1 pkt 2 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sytuacji prowadzenia przez strony negocjacji zakończonych niepowodzeniem; dalej naruszenie art. 5 k.c. w związku z art. 117 k.c. przez błędną wykładnię oraz naruszenie art. 65 § 2 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie w zakresie wykładni paragrafu 6 umowy, prowadzącej do uznania, że strony zawarły w nim umowę z art. 392 k.c.

W ramach drugiej podstawy kasacyjnej skarżący zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na dokonaniu arbitralnej oceny dowodów przez ustalenie, że łącząca strony umowa spedycji nie obejmowała obowiązku spedytora dokonania zapłaty przewoźnego na rzecz przewoźnika, oraz że podczas rozmów prowadzonych przez strony w 2004 roku, pozwany uznał roszczenie powódki objęte niniejszym postępowaniem.

Formułując powyższe zarzuty, strona pozwana domagała się uchylecia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, ewentualnie uchylecia wyroku w zaskarżonej części i orzeczenia co do istoty sprawy przez uwzględnienie apelacji strony pozwanej oraz zasądzenie kosztów postępowania za wszystkie instancje według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sformułowany w ramach drugiej podstawy kasacyjnej zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu kasacyjnym z uwagi na treść art. 398³ § 3 k.p.c., zgodnie z którym podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. postanowienie SN z dnia 15.05.2009 r., III CSK 338/08, Lex nr 519331, uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 76).

Art. 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów

wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., skoro ten właśnie przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r. V CSK 11/06 LEX nr 230204).

Ustosunkowanie się do sformułowanych w skardze kasacyjnej zarzutów materialnoprawnych rozpocząć należy od określenia źródła i charakteru roszczenia powodowej Elektrowni wobec strony pozwanej.

Skarżący upatruje źródła tego roszczenia odszkodowawczego powódki w łączącej strony umowie spedycji z dnia 31 stycznia 2002 roku, twierdząc, że roszczenie to uległo przedawnieniu z upływem jednego roku od dnia wykonania zlecenia spedycyjnego (art. 803 § 1 i § 2 k.c.), co łączy z zarzutem naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 794 k.c. poprzez jego niezastosowanie do oceny zobowiązania pozwanego oraz zarzutem naruszenia wskazanego wyżej art. 803 k.c. Tymczasem podzielić należy, zdaniem Sądu Najwyższego w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną, pogląd Sądu drugiej instancji, iż roszczenie odszkodowawcze powódki nie wynika z umowy spedycji z dnia 31.01.2002 roku, lecz odrębnego stosunku prawnego.

Uzupełniając jedynie argumentację Sądu drugiej instancji zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, której nie ma potrzeby przytaczać i powtarzać, wskazać należy, że zgodnie z art. 794 k.c. przez umowę spedycji spedytór zobowiązuje się za wynagrodzeniem w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do wysyłania lub odbioru przesyłki albo do dokonania innych usług związanych z jej przewozem. Z ustaleń faktycznych, poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że umowa spedycji z dnia 31.01.2002 roku została przez strony zrealizowana zgodnie z jej treścią w czerwcu 2002 roku, skoro przesyłki zostały dostarczone stronie powodowej, która zapłaciła spedytorowi umówione wynagrodzenie. Z istoty kodeksowej umowy spedycji nie wynika roszczenie dającego zlecenie o zwrot należności za przewóz, który nie jest częścią spedycji.

Przepisy prawa przewozowego, w tym art. 51 ustęp 1, nie stanowią odrębnego od kodeksu cywilnego uregulowania umowy spedycji (art. 795 k.c.), ani też nie są wystarczającą podstawą do egzekwowania „innych usług związanych z przewozem”, o jakich mowa w art. 794 § 1 in fine k.c. (por. wyrok SN z dnia 16.12.2009 r., I CSK 162/09, Lex nr 558262). Nie jest roszczeniem z umowy spedycji na podstawie art. 794 k.c. roszczenie dającego zlecenie o naprawienie szkody w wysokości przewoźnego, uiszczonego spedytorowi w celu pokrycia należności z tytułu umowy przewozu, a przez spedytora niezapłaconego, skutkiem czego dający zlecenie, jako odbiorca przesyłki, zapłacił to przewoźne po raz drugi na podstawie art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego na rzecz przewoźnika. Jeżeli spedytor zobowiązał się, że poniesie wszelką odpowiedzialność wobec dającego zlecenie w sytuacji wystąpienia przez przewoźnika wobec dającego zlecenie na podstawie art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego z żądaniem zapłaty przewoźnego, roszczenie zleceniodawcy wobec spedytora o naprawienie szkody, stanowiącej równowartość uiszczonego po raz drugi przewoźnego, jest roszczeniem wynikającym z odrębnego od umowy spedycji, stosunku zobowiązaniowego, uregulowanego w art. 392 k.c.

Sąd Najwyższy, podzielając pogląd Sądu drugiej instancji, że źródłem roszczenia odszkodowawczego powodowej Elektrowni nie jest umowa spedycji, a próbuje jednocześnie wykładnię paragrafu 6 umowy stron z dnia 31 stycznia 2002 roku, przeprowadzoną przez Sąd Apelacyjny, nie dostrzegając podstaw do przypisania temu Sądowi zarzucanego w skardze kasacyjnej naruszenia art. 65 § 2 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i pominięcie dyrektyw wykładni oświadczenia woli zawartych w tym przepisie, przy interpretacji zgodnego zamiaru stron towarzyszącego umieszczeniu paragrafu 6 w tej umowie i celu zawarcia przez strony porozumienia o tej treści. Trafna jest bowiem ocena przez Sąd drugiej instancji tego porozumienia, jako źródła odrębnego od umowy spedycji stosunku obligacyjnego, znajdującego swoje oparcie w art. 392 k.c. Tym samym bezpodstawny jest sformułowany w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 392 k.c. przez błędną wykładnię

i niewłaściwe zastosowanie do kwalifikacji prawnej stosunku łączącego strony niniejszego procesu.

Art. 392 k.c. przewiduje, że jeżeli osoba trzecia zobowiązała się przez umowę z dłużnikiem zwolnić go od obowiązku świadczenia, jest ona odpowiedzialna względem dłużnika za to, że wierzyciel nie będzie od niego żądał spełnienia świadczenia. Uregulowana w tym przepisie umowa o zwolnienie dłużnika z obowiązku świadczenia, nazywana także w literaturze przedmiotu umową o przejęcie wypełnienia, ma na celu zabezpieczenie interesu dłużnika (w innym odrębnym stosunku obligacyjnym) w drodze kreowania nowego zobowiązania, o charakterze gwarancyjnym, ograniczającego ryzyko, jakie dłużnik ponosi wobec wierzyciela z tego odrębnego stosunku zobowiązaniowego. Umowa ta nie zmienia sytuacji prawnej wierzyciela, który zachowuje swoją wierzytelność wobec dłużnika i nie uzyskuje nowego roszczenia wobec innego podmiotu.

Zobowiązanie osoby trzeciej może dotyczyć, wbrew stanowisku skarżącego sformułowanemu w skardze kasacyjnej, także świadczenia przyszłego i będzie mieć wówczas charakter warunkowy, jego skuteczność uzależniona będzie od powstania długu w ramach oznaczonego stosunku cywilnoprawnego (istniejącego lub przyszłego). Osoba trzecia zobowiązuje się ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą, jeżeli wierzyciel zażąda od dłużnika wykonania zobowiązania. Umowa osoby trzeciej z dłużnikiem nie kreuje roszczenia wobec osoby trzeciej, aby ten zwolnił dłużnika z obowiązku świadczenia na rzecz wierzyciela, natomiast nakłada na osobę trzecią obowiązek zapobieżenia żądaniu świadczenia przez wierzyciela, skierowanemu do dłużnika, nie określając środków, jakie ten podmiot powinien podjąć.

Przenosząc te ogólne uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy podnieść należy, że Elektrowni oraz CTL jako profesjonalistom, między innymi także w zakresie organizacji spedycji i transportu, musiał być znany, art. 51 ustęp 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku – Prawo przewozowe (jedn. tekst Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601 ze zm.), zgodnie z którym przez przyjęcie przesyłki i listu przewozowego odbiorca zobowiązuje się do zapłaty

należności ciążących na przesyłce. Wynikające z cytowanego przepisu zobowiązanie odbiorcy przesyłki do zapłaty ciążących na niej należności jest jego samoistnym zobowiązaniem wobec przewoźnika (por. wyrok SN z dnia 19 marca 1999 roku, II CKN 231/98, OSNC1999, nr 10, poz. 179). Regulacja ta stanowi więc prawną podstawę domagania się przez przewoźnika zapłaty za wykonaną usługę przewozu od odbiorcy przesyłki, bez względu na stosunki obligacyjne łączące przewoźnika z innymi podmiotami, włączonymi w proces realizacji przez przewoźnika umowy przewozu.

Perspektywa potencjalnego dochodzenia na podstawie wskazanego wyżej przepisu, przewoźnego przez przewoźnika jako wierzyciela, od Elektrowni jako odbiorcy przesyłki, była więc realna, stąd trafnie przyjął Sąd drugiej instancji i ocenę tę należy podzielić, iż CTL zobowiązał się odpowiadać względem powodowej Elektrowni, przyjmującej oświadczenie tego rodzaju w paragrafie 6 umowy z dnia 31 stycznia 2002 roku, że wierzyciel (przewoźnik) nie będzie od niej żądać spełnienia świadczenia (przewoźnego) z tytułu wykonania przewozu (art. 392 k.c.). Wymagany przez art. 392 k.c. status dłużnika powodowa Elektrownia uzyskała *ex lege* na podstawie cytowanego wyżej art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego, zaś w stosunku do obowiązku spełnienia świadczenia przez dłużnika (powodową Elektrownię) względem przewoźnika (PKP CARGO S.A.) na podstawie art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego, pozwany CTL był w świetle art. 392 k.c. osobą trzecią. Zatem umowa mająca źródło w tym przepisie stanowiła podstawę prawną gwarancji, jako zabezpieczenia powódki przed roszczeniami przewoźnika wynikającymi z ustawy, a dającymi prawo żądania należności za przewóz od odbiorcy przesyłki, nie zawierającego przecież, jak w niniejszej sprawie umowy przewozu.

Przyjęcie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego na ogólnych zasadach art. 471 k.c. w powiązaniu z gwarancją pozwanego wynikającą z art. 392 k.c. skutkuje zastosowaniem ogólnych przepisów o przedawnieniu roszczeń. W konsekwencji termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wynikającej z niewykonania przez CTL zobowiązania gwarancyjnego i nie zapobieżenia dochodzeniu przez wierzyciela (PKP CARGO S.A.) przewoźnego od Elektrowni wynosi trzy lata (art. 118 k.c.).

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c., bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Z mogących wchodzić w grę zdarzeń, zapoczątkowujących bieg wskazanego wyżej trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia powódki, wykluczyć należy dzień otrzymania przez Elektrownię przesyłki węgla, jako że odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego nie łączy się z realizacją tej usługi, lecz z dochodzeniem przez PKP CARGO przewoźnego od powódki, na podstawie art. 51 ustęp 1 prawa przewozowego.

Wbrew stanowisku Sądu drugiej instancji, nie stanowi go także data doręczenia Elektrowni wezwania do zapłaty przewoźnego, wystosowanego przez PKP CARGO S.A., albowiem trudno przyjąć, że już w tej dacie powstało po stronie pozwanego zobowiązanie do zapłaty odszkodowania za to, że wierzyciel wystąpił z wezwaniem do zapłaty przewoźnego.

W ocenie Sądu Najwyższego, w składzie rozpoznającym niniejszą skargę kasacyjną, początkiem biegu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego powódki wynikającego z zawartej przez strony umowy z art. 392 k.c., jest data uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach zasądzającego od Elektrowni przewoźne na rzecz przewoźnika (czyli 21 grudnia 2005 roku) z uwagi na to, że data ta decyduje o definitywnym ustaniu wątpliwości co do zobowiązania Elektrowni do zapłaty przewoźnego oraz zakresu tego obowiązku. Z tym momentem zaktualizowała się więc także odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego, skoro w paragrafie 6 umowy z dnia 31 stycznia 2002 roku zobowiązał się on przyjąć na siebie odpowiedzialność za to, że przewoźnik nie będzie od Elektrowni żądał zapłaty wynagrodzenia za przewóz. Ten termin odpowiada przytoczonej treści art. 120 § 1 zdanie drugie k.c. Najwcześniejszy termin, o którym mowa w tym przepisie to przytoczona data prawomocnego wyroku, z którego wynika obowiązek świadczenia powodowej

Elektrowni na rzecz przewoźnika, a więc i możliwość dochodzenia jego zwrotu z tytułu udzielonej gwarancji od pozwanego Spedytora.

Przyjęcie jako terminu początkowego biegu przedawnienia daty 21 grudnia 2005 roku prowadzi do wniosku, że trzyletni termin przedawnienia roszczenia odszkodowawczego nie upłynął od daty wniesienia pozwu w niniejszej sprawie.

Przyjęta przez Sąd Najwyższy konstrukcja prawna oraz powyższe rozważania eliminują konieczność ustosunkowania się do pozostałych zarzutów skargi kasacyjnej, dotyczącej naruszenia art. 123 § 1 punkt 2 k.c. oraz art. 5 k.c. w związku z art. 117 k.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego znajduje oparcie w art. 98 k.p.c. i art. 108 k.p.c.